

Nastavni predmet: **Hrvatski jezik**

Razred: **VIII.**

Nadnevak: **6. svibnja 2020.**

Nastavna jedinica: ***Vijest – kraljica novinarstva* – Branka Primorac**

Upute za učenike:

Pažljivo čitaj zadatke i slijedi navedene upute za svaku aktivnost. Zadatke rješavaj samostalno ili uz pomoć čitanke.

Aktivnost 1.

Kako bi se motivirao/la za današnju lekciju, **dobro razmisli o sljedećim pitanjima:**

Što je to vijest?
Tko piše i objavljuje vijesti?
Je li lako napisati dobru vijest?
Kakvim smo sve vijestima preplavljeni ovih dana?
Što su to lažne vijesti?
Trebamo li vjerovati svim vijestima s internet portala?
Koje osobine treba imati dobar novinar?

Aktivnost 2.

- Otvori čitanku na str. 186. Pročitaj tekst Branke Primorac ***Vijest-kraljica novinarstva***.
- Kratko zastani i razmisli o pročitanoj.
- Jesi li i ti nekada usmeno prenosio neku vijest koja je bila nepotpuna? Je li davala odgovore na sva važna pitanja (tko?, što?, kada?, gdje? i zašto?)?
- Jesi li provjerio točnost svih informacija prije nego si prenio tu vijest drugima?
- Ako želiš više primjera dobro napisanih vijesti, možeš pročitati i lekciju *Vijest* iz udžbenika na str. 121.

Aktivnost 3.

Pročitaj bilješku o piscu:

Branka Primorac (1946. -) rođena je i školovala se u Zagrebu. U zagrebačkoj redakciji Večernjeg lista radi kao novinarka i urednica kulture. Pisanjem se bavi cijeli život, a u književnost ulazi s dvije knjige u jednoj godini: **Maturalac** koji dobiva Nagradu „Mato Lovrak“ za najbolji roman za mladež objavljen u 1993. godini i **Mama, pazi pas!** Slijedi **Sve zbog Ane**, svojevrsni nastavak Maturalca pa **Ljubavni slučaj mačka Joje**.

Napisala je i biografski roman (dokumentarnu prozu), knjigu **Perešin, život i smrt** (2001.) za koju je dobila Nagradu „Bili su prvi kad je trebalo“, za najbolju prozu o Domovinskom ratu u 2001. Također je napisala i knjigu **Moj djed astronaut** (2002.). Zajedno s Marijanom Šimegom i Anitom Šojat objavila je knjigu **Novinarstvo u školi**. Piše za djecu i mlade kao i za odrasle. Članica je Društva hrvatskih književnika, Hrvatskog novinarskog društva i Društva pisaca za djecu i mlade

Aktivnost 4.

Razmišljamo o pročitanom:

Svojim kratkim tekstom Branka Primorac nam je na jednostavan način postepeno objasnila što je to vijest. Koristila je primjere iz života učenika. Tako saznajemo o dječacima Janku i Ivanu i što se s njima zbilo. Tek pred kraj teksta dobivamo potpunu vijest koja nam je ujedno i smiješna.

Otvori bilježnicu i zapiši sljedeće:

Vijest-kraljica novinarstva

Branka Primorac

Vijest je novinarska vrsta koja mora biti kratka, jasna, istinita i pravodobna. Mora odgovarati na pitanja: tko, što, gdje, kada.

Ponekad nije jasan uzrok i način zbivanja nekog događaja pa vijest može, ali ne mora, odgovarati i na pitanja kako i zašto.

Ostale novinarske vrste su:

IZVJEŠĆE – proširena vijest. Osim što registrira jednu ili više činjenica, ono opisuje zbivanje koje je proizvelo činjenice te iznosi njihov kontekst i smisao.

KOMENTAR – mišljenje, analitički sud o kakvom događaju. Komentar ne obavještava o događaju, nego iznosi prosudbe o događaju. Komentar je izrazito osobni tekst jer pojedinac u njemu iznosi svoje sudove o nečemu.

INTERVJU – razgovor s nekom osobom, namijenjen objavljivanju. Zahtjeva ozbiljnu pripremu novinara jer novinar mora prije intervjua saznati što više podataka o osobi koju će intervjuirati.

ANKETA – oblik izjave u kojem se od više osoba traži izjava na isti upit.

Aktivnost 5.

Nakon što si prepisao/la nove pojmove, još jednom ih pročitaj i pokušaj zapamtiti.

Zatim razmisli o događajima koji potresaju svijet zadnjih nekoliko mjeseci. Koliko si vijesti pročitao/la na istu temu? Jesu li te vijesti odgovarale na sva potrebna pitanja? Jesi li drugima prenosio vijesti za koje se kasnije ispostavilo da su neistinite?

Imajući sve to na umu, **za domaću zadaću napiši svoj KOMENTAR o događajima u svijetu oko corona virusa. Zapamti: u komentaru iznesi svoje mišljenje i svoj sud o svim vijestima koje u zadnje vrijeme čitaš.**

Sretno u radu!